

Sygn. akt I S 176/18

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2018r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Ewa Tkocz

Sędziowie: SA Roman Sugier

SA Ewa Jastrzębska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2018r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi J. J., K. S. i L. J. na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w K. pod sygn. akt III Ca 508/17

z powództwa J. J., A. S., L. J. i K. S.

przeciwko S. C. (C.), K. C. i U. C.

o zapłatę

postanawia:

1) stwierdzić, że w sprawie Sądu Okręgowego w K., sygn. akt III Ca 508/17, nastąpiła przewlekłość postępowania;

1) przyznać skarżącym J. J., K. S. i L. J. od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Okręgowego w K. po 2.000 (dwa tysiące) złotych na rzecz każdego z nich;

2) zwrócić każdemu ze skarżących kwotę 200 (dwieście) złotych uiszczoną z tytułu opłaty sądowej od skargi.

SSA Ewa Jastrzębska SSA Ewa Tkocz SSA Roman Sugier

Sygn. akt I S 176/18

UZASADNIENIE

Skarżący J. J., K. S. i L. J. domagali się stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie prowadzonej przez Sąd Okręgowy w K., pod sygn. III Ca 508/17, na skutek apelacji złożonych od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 8 grudnia 2016r., sygn. akt I1 C 500/16 upr.

W uzasadnieniu wskazali, że od chwili wpływu akt sprawy do Sądu Okręgowego w K. wraz z apelacją strony pozwanej, tj. od maja 2017r., upłynęło 1,5 roku beczynności w zakresie wyznaczenia chociażby terminu posiedzenia, na którym rozpoznana będzie apelacja. Taka sytuacja ma miejsce pomimo uzyskanej telefonicznie informacji, iż rozpoznanie sprawy nastąpi prawdopodobnie w „okolicach” sierpnia 2018r. Podnieśli, iż sprawa toczy się

w trybie postępowania uproszczonego, zaś w odpowiedzi na apelację złożono wniosek o jej rozpoznanie na posiedzeniu niejawnym.

W tych okolicznościach skarżący domagali się stwierdzenia przewlekłości postępowania w okresie od września 2017r. do października 2018r. oraz przyznania po 2.000 zł na rzecz każdego z nich.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Okręgowego w K. przystąpił do sprawy i wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Przedstawiając poniżej chronologię czynności procesowych dokonanych przez Sąd Okręgowy w K. w sprawie III Ca 508/17 stwierdzić trzeba, że skargi zasługują na uwzględnienie.

Wyrokiem z dnia 8 grudnia 2016 r. Sąd Rejonowy w S. uwzględnił w całości żądanie powodów dotyczące zapłaty należności z tytułu czynszu najmu lokalu (k. - 176).

Pozwani wnieśli od powyższego wyroku odrębne apelacje w dniu 2 stycznia 2017r. wraz z wnioskami o zwolnienie ich od kosztów sądowych (k. 181-200). Postanowienie w tym przedmiocie zapadło 12 stycznia 2017r. (k. - 203).

Po uzupełnieniu braków fiskalnych apelacji, ich odpisy zostały doręczone pełnomocnikowi powodów (k. - 224), a następnie wraz z aktami sprawy przedstawione Sądowi Okręgowemu w K. dnia 17 maja 2017r. (k. - 226).

Po zarejestrowaniu w repertorium Ca wpływu akt, czynności zostały podjęte przez Przewodniczącego Wydziału dnia 10 lipca 2017 r., kiedy to dokonano ponownego sprawdzenia apelacji w zakresie wymogów formalnych i zarządzono rozpoznanie sprawy – jako uproszczonej, na posiedzeniu niejawnym, a w dniu 11 lipca wyznaczono sędziego referenta i termin rozpoznania sprawy, na sierpień 2017r. (k. 229 i 230).

W związku z wpływem skargi A. S. na przewlekłość postępowania Sąd Okręgowy, pismem z dnia 18 września 2018r., przekazał ją do rozpoznania wraz z aktami sprawy III Ca 508/17 Sądowi Apelacyjnemu w K. (k. - 231). Postanowienie w przedmiocie tejże skargi zapadło

10 października 2018r., sygn. akt I S 150/18, w którym Sąd - stwierdzając zaistnienie przewlekłości postępowania - polecił Sądowi Okręgowemu w K. niezwłoczne, nie później niż do 30 listopada 2018r., rozpoznanie apelacji.

Zarządzeniem z dnia 22 października 2018r. wyznaczono w Sądzie Okręgowym termin posiedzenia niejawnego na 29 października 2018r. (k. - 232). W tym dniu zwrócono się do Sądu Rejonowego w S. o informacje w sprawie I C 933/17, a następnie zarządzeniem z dnia 6 listopada 2018r. poproszono ten Sąd o nadesłanie akt sprawy I1 C 1057/16 i I1 C 1127/16

(k. - 234 i 235). Do dnia wniesienia skargi apelacji nie rozpoznano.

Wskazać należy, iż w myśl art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2018r., poz. 75 tekst jednolity), zwanej dalej w skrócie: ustawą o skardze, strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Dla stwierdzenia czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy zgodnie z treścią art. 2 ust. 2 ustawy o skardze ocenić w szczególności terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, uwzględniając łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawilości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę,

rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Należy zwrócić uwagę na pogląd zawarty w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że za przejaw naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki uważa się, między innymi, wielomiesięczną beczynność sądu polegającą na niewyznaczeniu rozprawy, także rozprawy apelacyjnej, zwłaszcza gdy nie zachodzą obiektywne okoliczności usprawiedliwiające opóźnienie (por. postanowienie z dnia 21 lutego 2018r., sygn. akt III SPP 1/18, Lex nr 2459691; postanowienie z dnia 12 lipca 2017 r., sygn. akt III SPP 28/17, Lex nr 2332310).

Uwzględniając opisane wyżej kryteria stwierdzić trzeba, że postępowanie w sprawie III Ca 508/17 objętej skargą, trwa dłużej, niż to konieczne dla wydania rozstrzygnięcia na skutek apelacji pozwanych od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 8 grudnia 2016r., sygn. akt I 1 C 500/16 upr. Od września

2017 r. do chwili obecnej apelacja strony pozwanej w dalszym ciągu nie została rozpoznana, zwłaszcza że miało to nastąpić w składzie jednoosobowym i na posiedzeniu niejawnym, a więc nie wymagało dodatkowych czynności związanych chociażby z wyznaczeniem rozprawy czy zawiadomieniem stron o jej terminie. Co więcej, pomimo zawartego w postanowieniu Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 10 października 2018r. w przedmiocie skargi A. S. na przewlekłość postępowania (sygn. akt I S 150/18) polecenia dyscyplinującego odnośnie do terminu rozpoznania apelacji, Sąd Okręgowy nie podjął czynności

w tym zakresie. Wprawdzie, jak wynika z opisu podejmowanych czynności, zarządzeniem z dnia 22 października 2018r. wyznaczono termin posiedzenia niejawnego na 29 października 2018r., niemniej posiedzenie owo się nie odbyło bez wskazania przyczyn wyjaśniających taki stan rzeczy.

W efekcie okres oczekiwania na rozpoznanie sprawy wynoszący już łącznie ponad 16 miesięcy nie spełnia wymogu sprawności postępowania jakiej strony mają prawo oczekiwać od organu powołanego do rozstrzygnięcia sprawy, od której zależą dalsze jej sprawy, w związku z czym spoczywanie sprawy przez okres wynoszący ponad rok, znacząco przekracza termin konieczny do jej rozpoznania, a to uzasadnia stwierdzenie, że w postępowaniu Sądu Okręgowego w K. w sprawie oznaczonej sygnaturą III Ca 500/16, doszło obiektywnie do przewlekłości postępowania w rozumieniu ustawy z dnia 17 czerwca 2004r.

o skardze.

Wobec stwierdzonej przewlekłości uznać należy, że zaistniały okoliczności określone w art. 12 ust. 4 ustawy o skardze, uzasadniające przyznanie z tego tytułu skarżącym od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w K. kwoty po 2.000 zł, przyjmując, iż będą one adekwatną rekompensatą za zaistniałą zwłokę w prowadzeniu postępowania. Określając wysokość tej rekompensaty Sąd Apelacyjny miał na względzie rodzaj sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawiloci, a przede wszystkim dość znaczny czas trwania przewlekłości, a także fakt, iż do bezzasadnej zwłoki doszło wskutek opieszaleń działań Sądu. Przy ustaleniu wysokości zasądzonych kwot uwzględniono również fakt, iż sprawa dotycząca zapłaty niespełna 2.000 zł na rzecz wynajmujących z tytułu czynszu najmu nie ma szczególnego znaczenia dla skarżących.

Z tych względów, na podstawie art. 12 ust. 2 i 4 oraz art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sadowym bez nieuzasadnionej zwłoki, orzeczono jak w sentencji.